

Jordemodern

TEMA: AMNING

Jordemodern Tidsskrift sedan 1888

Oktober nr 6 2020

3	Redaktören: Skydda, främja och stödja amning	32	Känd, men inte tillräckligt känd interaktion – Melatonin och kombinerade P-piller
4	Kartläggning visar vägen för Region Skånes amningsstrategi	34	Karolinska Universitetssjukhuset först att erbjuda hemförlossning
9	Hallå där: Kristin Svensson	37	Hallå där: Anna Nordfjell!
13	Ny på jobbet	40	Ordförande har ordet: Profession, profession och profession!
14	Handmjölkning under graviditet för gravida med diabetes	42	SRAT: Välfärd kan inte finansieras genom besparingar
18	Mama Mia skapar trygghet för regnbågsfamiljer	44	Medlemsmöten
20	Policydokument Amning		
28	Svenskt stöd säkrar hållbar barnmorskeutbildning		

9

34

4

32

28

Jordemodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvarig utgivare

Eva Nordlund

Chefredaktör

Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning

Birgita Klepke

Grafisk formgivning

Svenska Barnmorskeförbundet

Tryck

Åtta.45 Tryckeri AB

Jordemodern utkommer 8 gånger per år

Prenumeration förnyas årligen – information på hemsidan barnmorskeforbundet.se

Annonsbokning

anette.rising@barnmorskeforbundet.se

Sista bokningsdag för medlemsannonser

den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1
114 27 Stockholm
08-10 70 88
kansli@barnmorskeforbundet.se
barnmorskeforbundet.se

Barnmorskan

barnmorskan.se

Skydda, främja och stödja amning

World Breastfeeding Week uppmärksammas internationellt varje år i augusti, men i Sverige är det oktober som gäller. Den nordiska amningsveckan uppmärksammar vi vecka 42 och årets internationella tema är SUPPORT BREASTFEEDING FOR A HEALTHIER PLANET.

REDAKTÖR MARGARETA REHN

• **Amning ingår i det** vi lite slarvigt benämner som "eftervård". Mer korrekt borde det benämnas som vård under postnatalperioden. Ibland får jag intrycket att amning och amningsvård behandlas som en icke-fråga. Kvinnors vilja och önskan är inte alltid det som styr. Kanske är grundinställningen att det egentligen inte spelar så stor roll, att vem som helst kan hjälpa till, eller att det inte behövs några extra resurser eftersom det ändå är möjligt att strunta i amningen och ge di-barnet annat än bröstmjölk.

Om Sverige och hälso- och sjukvården inte uppmärksammar och förstår att amning är ett område som kräver sin egen kompetens, och därmed olika vårdnivåer, sviker vi de kvinnor som vill amma. Vi sviker också deras barn. Även arbetsmiljön kan behöva anpassas för den som ammar (och pumpar).

Amning är också en politisk fråga och en folkhälsofråga. Amning finns med i SDG2030. Kanske måste Sverige bli bättre på folkbildning om amningens

hälsoeffekter för både mor och barn? Även beslutsfattare kan behöva ta till sig den informationen och Sverige behöver reglera barnmatsindustrin närvaro i hälso- och sjukvården. Det har en del andra länder redan gjort.

Jag minns *Baby Friendly Hospital* och amningsstudiecirklar på BB då vi alla tillsammans fick tillfälle att lära oss mer och diskutera patientfall. Vi känner säkert alla till någon barnmorska som är amningsspecialist och har ägnat sitt yrkesliv åt just amningsråd och vård på olika nivåer. De som har delat med sig av sina kliniska erfarenheter och egen forskning för att vi alla – i hela vårdkedjan oavsett yrkesgrupp – ska skydda, främja och stödja amning.

Håll utkik efter aktiviteter under Nordiska amningsveckan 2020. Bland annat anordnas digital konferens av AMSAK amningsspecialistmottagning i Stockholm vid två tillfällen under vecka 42.

Profession, profession och profession!

• **Det upptar mitt huvud** tillsammans med alla fackliga frågor som är i rörelse. Det dyker fortfarande upp arbetsplatser, där arbetsgivaren har svårt att förstå att Svenska Barnmorskeförbundets medlemmar har en annan facklig partner än tidigare, SRAT. Det vädras åsikter och okunskap diskriminerar våra medlemmar, till exempel i samband med löneöversyn. Det är fel och ni medlemmar ska påtala till SRAT om det händer.

Hösten har börjat med ett ökat tempo efter den säregna våren, med en pandemi som ställde oss inför oanade utmaningar. Screeningprogrammen har startat igen eller ökat tempot men det arbetet är inte utan problem. Vårdskulden som ska hanteras betyder mer administration för barnmorskor och risk för undanträngningseffekter på barnmorskemottagningarna. I vissa regioner diskuteras att undersköterskor ska utbildas för att ta cellprover, vilket är fel väg att gå.

Det korta mötet med en kompetent barnmorska kan vara enda möjligheten för en kvinna att få prata om sina besvär och sitt underliv. Det är barnmorskor som har den rätta kompetensen för ett så kvalificerat möte och det måste få finnas tid för det. Barnmorskemottagningarna skriver in gravida kvinnor för fullt och jag anar att det kan bli en babyboom framöver. Det ställer vårdkedjan inför utmaningar och återigen en ökad belastning på barnmorskor som ska få det hela att fungera. Allt detta är effekter av den pågående pandemin.

Under hösten kommer också myndigheten Vårdanalys med en slutrapport om hur regeringens satsning på förlossningsvården

fallit ut. Utan att föregå rapporten för mycket är det tydligt att den postnatala vården fortsätter att vara eftersatt. Naturligtvis inte överallt men nu måste det till krafttag för att trygga och förbättra hela den postnatala perioden. Där är barnmorskan en självklar kompetens som både kan ta hand om kvinnan och hennes familj postpartum och fungera som baskontakt en längre tid efter födseln. Barnmorskan har också kunskap att remittera vidare vid behov.

EVA NORDLUND
FÖRBUNDSORDFÖRANDE

eva.nordlund@barnmorskeforbundet.se

Det skulle vara både smart och kostnads-effektivt att bygga vidare på en längre kontakt ur alla aspekter, inte minst för kvinnornas psykiska hälsa. Många kvinnor frågar efter kontinuitet och det är djupt mänskligt att vilja känna den som man ska dela det allvarliga med, både fysiskt och själsligt. Vi måste också börja tänka mångfald. Kvinnor är olika, vill olika – det gäller även barnmorskor. Det finns så många olika sätt att skapa trygghet och kontinuitet. Det är dags att bryta upp gamla strukturer och påverka organisationer till nya sätt att tänka.

Jag vill också sticka ut näsan och påtala att jag anser att det är djupt olyckligt att det fortsatt finns förlossningskliniker där partnern behöver lämna sjukhuset efter födseln med hänvisning till pandemin. Det finns provtagningsmaterial för att ta reda på om partnern har smitta. Vi har fått ökad kunskap kring smittspridningen och att utsätta kvinnor som fött barn för att bli lämnade ensamma mot sin vilja, i synnerhet efter kejsarsnitt, är mycket tveksamt. Det måste ske en förändring.

Det är #Barnmorskansår2020, jag vill därför uppmana er – alla fantastiska kollegor och barnmorskor och barnmorskestudenter – att delta i våra intressanta webinarier i höst.

Den 21 oktober kan ni delta i en riktigt internationell dag om den svenska barnmorskan och det arbete som utförs globalt i samarbete med olika aktörer varav Sida är en viktig partner. Programmet är fullspäckat.

Sen är det dags att ta sig an framtidens mödra- och förlossningsvård under en temaeftermiddag den 17 november. Skriv in i almanackan! Mer information kommer på barnmorskeforbundet.se och i Jordemodern.

Hej så länge!
Eva

SWEDISH INTERNATIONAL
DEVELOPMENT COOPERATION AGENCY

The Swedish Association
of Midwives

SAVE THE DATE 21ST October 2020

A seminar on midwifery
& sexual and reproductive
health and rights

The Swedish International Development Cooperation Agency (Sida) and The Swedish Association of Midwives are pleased to invite you to celebrate the International Year of the Nurse and the Midwife 2020.

A Seminar on Midwifery & Sexual and Reproductive Health and Rights – achievements and challenges in Sweden and globally and how to meet the 2030 Agenda

21st October 2020 at 9.00 –16.00 online

Investing in midwives and listening to their voices! During the day you will hear from midwives in the field, midwifery leaders from Sweden, global partners and agencies such as International Confederation of Midwives (ICM), WHO, and UNFPA.

More information about the registration, programme and the meeting link will be provided by the 1st October 2020.

Sida and The Swedish Association of Midwives are organizing the event to join the global celebration of the work of midwives. This will be done by demonstrating the impact of midwives, highlighting the importance of investing in midwives, mobilizing and uniting midwives in continued advocacy for high quality midwifery care and gender equality.

The seminar will highlight the historical, current and future importance of midwifery for maternal and child health in the work of strengthening SRHR globally. This includes the recognition of the crucial role that midwives play in the quest for Universal Health Coverage (UHC) and in the advancement of the 2030 Agenda.

The Swedish International Development
Cooperation Agency sida.se

The Swedish Association of Midwives
barnmorskeforbundet.se